

30 NĂM THỐNG NHẤT NƯỚC ĐỨC

Ngày 3/10 năm nay 2020 là ngày kỷ niệm 30 năm thống nhất nước Đức và cũng là ngày lễ Quốc khánh của Đức.

TIẾN TRÌNH THỐNG NHẤT

Bức tường Berlin sụp đổ ngày 9 tháng 11/1989, việc qua lại giữa Tây Đức (Cộng Hoà Liên Bang Đức - CHLB) và Đông Đức (Cộng Hoà Dân Chủ Đức - CHDC) từ nay được tự do. Hậu quả tức khắc là dân chúng Đông Đức ồ ạt di cư sang Tây Đức. Quốc Hội CHDC Đức biểu quyết bãi bỏ trong Hiến Pháp điều khoản về vai trò độc quyền của Đảng Cộng sản Đức. Ngày 18/03/1990 cuộc bầu cử tự do Quốc Hội mới đem lại thắng lợi cho các đảng phái bảo thủ ủng hộ việc thống nhất. Ngày 23/08/1990, Quốc Hội CHDC Đức đơn phương tuyên bố quyết định sáp nhập với CHLB Đức, có hiệu lực kể từ ngày 3/10/1990.

Một hiệp ước thống nhất được hai bên ký kết tại Berlin ngày 21/08/1990 ấn định các thể thức của công cuộc thống nhất, có hiệu quả bắt đầu từ 3/10/1990, tức là ngày mà Quốc Hội Đông Đức đã đơn phương ấn định trước đó.

HẬU QUẢ CỦA CUỘC THỐNG NHẤT

Vào thời điểm thống nhất, CHLB Đức đã là nước giàu có và thịnh vượng nhất châu Âu trong khi CHDC Đức còn là một nước nghèo nàn và lạc hậu theo tiêu chuẩn của các nước công nghiệp phương Tây. Chính quyền CHLB Đức sẽ dồn nỗ lực để san bằng cách biệt giữa hai phần của nước Đức thống nhất.

Trước hết về mặt tiền tệ. Lúc đó, đồng Đức Mã (DM) Tây Đức đã là một ngoại tệ mạnh trong các giao dịch quốc tế trong khi đồng tiền Đông Đức không được hoán đổi trên thị trường quốc tế. Về mặt trị giá trao đổi hàng hóa thì sức mua của đồng tiền Đông Đức chỉ bằng một phần tư đồng DM Tây Đức. Với mục đích san bằng cách biệt giữa hai miền, chính phủ CHLB Đức mạnh dạn ấn định tỷ giá chính thức 1 DM Tây Đức bằng 1 DM Đông Đức. Trong phút chốc, dân chúng Đông Đức bỗng thấy tài sản của mình được nhân lên gấp bốn lần; những người lãnh tiền lương hay tiền hưu cũng thấy mức thu nhập của mình tăng lên bốn lần.

Chính phủ Liên bang cũng dồn vốn đầu tư để hiện đại hoá công nghiệp, xây cất lại xí nghiệp, xây mới các khu gia cư, bệnh viện và các cơ sở công khác, đưa các bang Đông Đức vào nền kinh tế thị trường.

Tất cả các việc đó có một cái giá phải trả. Để tài trợ công việc tái thiết Đông Đức, chính phủ Liên bang thiết lập từ năm 1991 một thuế "Đoàn kết", hiện nay vào khoảng 5,5% tổng số thuế lợi tức đánh trên tư nhân và các xí nghiệp, và đem lại cho ngân sách tái thiết các bang Đông Đức mỗi năm hơn 10 tỷ euro. Thuế này có hy vọng sẽ chấm dứt nay mai, nhưng đã 30 năm nay, người dân Tây Đức vẫn mỗi năm đóng thuế để giúp phát triển phần đất Đông Đức.

THỦ TƯỚNG ĐỨC

Thủ tướng Đức hiện nay, bà Angela Merkel sinh ngày 17/07/1954 tại Hamburg, một hải cảng lớn của Tây Đức Nhưng chỉ ba tháng sau, gia đình dọn sang một làng nhỏ ở Đông Đức vì người cha là mục sư Tin Lành, nhận phụ trách một nhà thờ Tin Lành tại đó. Bà Angela Merkel, lớn lên, đi học tại Đông Đức cho đến ngày thống nhất nên được xem là người sinh trưởng trên phần đất Đông Đức.

Vào lúc thống nhất, bà Merkel được 36 tuổi. Bà hoạt động chính trị, gia nhập đảng Liên Hiệp Thiên Chúa Giáo Dân Chủ (CDU) và được bầu vào Quốc Hội trong nhiều nhiệm kỳ liên tiếp, nắm giữ nhiều bộ trong các chính phủ Liên bang. Năm 2000, bà là người Chủ tịch phái nữ đầu tiên của đảng CDU.

Sau cuộc bầu cử năm 2005, phe hữu chiếm đa số tương đối trong Quốc hội; bà Merkel được bầu làm Thủ tướng Liên bang, vào năm 51 tuổi, đứng đầu một liên minh gồm đảng CDU và đảng Xã Hội Dân Chủ SPD. Nước Đức theo chế độ dân chủ nghị viện, thủ tướng là người nắm quyền hành pháp, tổng thống chỉ giữ vai trò nghi lễ. Bà lại được tín nhiệm trong chức vụ thủ tướng trong các nhiệm kỳ kế tiếp, vào các năm 2009, 2013 và 2018.

Bà Angela Merkel được tạp san kinh tế Mỹ Forbes bình chọn 13 lần là người phụ nữ quyền lực nhất thế giới, và được xem là nhà chính trị có uy tín nhất của Liên minh châu Âu.

Để so sánh, thủ tướng tương bà Angela Merkel là người Việt Nam. Năm thống nhất đất nước (1976), bà Merkel, sinh trưởng ở miền Nam, được 36 tuổi; bà bắt đầu hoạt động chính trị, ứng cử vào Quốc hội. Năm 51 tuổi, tức là năm 1991, bà trở thành thủ tướng chính phủ, người quyền lực nhất nước. Có thể vậy sao? Đó là chuyện trong mơ.

VD